

Juliska néni zsoltárt énekel

Száz évére nagyon büszke a szentesi Ibolyáné

Mindhárom gyermeke köszöntötte Ibolya Károlynét születésnapja alkalmából

Fotó: Vidovics Ferenc

Családtagjai körében köszöntötte a százéves Ibolya Károlynét tegnap Szentesen Farkas Sándor ellenzéki és Szirbik Imre kormánypárti politikus. Juliska néni azt mondta a vendégeknek: egyedül az életkorára büszke.

Szentesi Céhház utcai otthonában sok virágot kapott délelőtt *Ibolya Károlyné Diószegi Julianna*, aki éppen száz esztendeje született. Az idős asszony ott ült a kanapén, s meg nem vált volna a csokroktól. Az ünnepi alkalomból köszöntötte őt a családtagjain kívül *Farkas Sándor* fideszes országgyűlési képviselő munkatársaival, akik még ott voltak, amikor megérkezett a parlamenti képviselőnek is megválasztott *Szirbik Imre* polgármester.

Az utóbbi időkben megromlott kicsit Ibolya Károlyné egészsége, de a humorát nem veszítette el. A két leányt és egy fiút felnevelt asszony azt kérte az öt megörökítő fotósoktól, hogy szép képet készítsenek róla, ne tűnjön nagyon öregnek, hátha még megtetszik valakinek. Juliska nének egyébként már hat unokája, ugyanannyi dédunokája és három ükunokája van.

A lányaitól tudjuk, hogy 72 éves korában ment másodszer is férjhez az anyukájuk az édesapjuk testvéréhez, aki akkor 80 esztendő volt. Juliska néni egyébként óvónőnek tanult, ebből adódóan szeretett dalolni. Még most is szokott az udvaron énekelni, a legtöbbször egy református zsoltárt. Mint mondani szokás, világ életében kedvelte a rendet, nem cicomázta magát, összetartotta a családot. Jó természetű áldotta meg a teremtő Juliska nénit, aki az életkorára a legbüszkébb. S hogy mit szeretne? „Jó egészséget kérek Istentől” – mondta.

A lányaitól tudjuk, hogy 72 éves korában

Paragi Mária a Pallavicini-díjas

Kéthetes angliai út és bronz emléklapok – ez a jutalma Paragi Máriának, az idei év Pallavicini-díjas diákjának. A sándorfalvi általános iskola ünnepségén az intézmény új multimédiás oktatótermét is felavatták.

Mária örült a díjnak

Fotó: Schmidt Andrea

Paragi Mária kapta idén a Gróf Pallavicini Károly-díjat Sándorfalván. A díjat egy évvel ezelőtt alapította a Pallavicini család azzal a kikötéssel, hogy csak olyan diák lehet, aki nyolc évig kitűnően tanult. A szóba jöhető nyolcadikosok közül a nevelőtestület választotta.

Nógrádi Erika iskolagazgató elmondta: idén három esélyes volt, Marika mellett a közösségi munka szült.

A díjhoz a bronz emléklapok mellett két kéthetes angliai út is jár, ami ezúttal duplán öröm. Egyrészt azért, mert Marika angol tagozatosként tanul tovább szeptembertől, másrészt azért, mert még sohasem volt külföldön. Júliusban viszont Bristolba repül, ahol angoltudását a kéthetes nyelvtanfolyamon és a vendéglátó brit család reggelizőasztalánál is mélyítheti. A Pallaviciniek kíván-

ságára a tanultakról valamilyen formában számot kell majd adnia.

– Nagyon boldog vagyok. A díj megbecsülés és elismerés, amelynek nemcsak én, de a családom, és remélem, a barátaim is örülnek. Reménykedtem benne, hogy én kapom. A plakettet a szekrényem polcán fogom tartani, ahol láthatom – mondta a matematika tagozatos nyolcadikos, akit saját bevallása szerint sosem kell biztatni a tanulásra. „Tudom, hogy így többre jutok” – indokolta szorgalmát. Marika

pénzügyi vonalon szeretne továbbtanulni, úgy gondolja, egy bank neki való munkahely lenne.

Tegnap, a Pallavicini Sándor Általános Iskola ünnepségén adták át az új multimédiás tantermet is, melyet a Pallavicini család közel kétfélmillió forintos támogatásából és a sándorfalvi vállalkozók segítségével alakított ki az iskola. A teremben – amely egy hónapig készült – minden diák laptopon dolgozhat, de rendelkezésre áll még házimozirendszer és projektor is.

G. ZS.

Elhantolt hegedűk

A Szegedi Hangszergyár ötvenéves történetét foglalta össze legújabb könyvében *Tóth Béla* író. Az *Elhantolt hegedűk* című kötet nemcsak az 1953–2003-ig működő Hét vezér utcai üzem krónikáját adja, de összefoglalja a muzsikálás dél-alföldi hagyományait, a római időkötől kezdve a középkori kobzosokon, citerásokon és sípásokon át a cigányok betelepüléséig.

A hangszergyár épületét lebontották, de az ott dolgozók visszaemlékezéseiből kiderül, hogyan készültek a világszerte elismert minőségű szegedi hangszerek. *Tóth Béla* könyvének bemutatójára barátai beszélgetésre hív „valahány hegedűteremtésben érintett mester urat és minden rendű, rangú egykori dolgozót, valamint valahány muzsikaszerező szegedit”. A Bába Kiadó gondozásában megjelent kötet ismertetője május 9-én, kedden este 7 órakor kezdődik a Bartók Béla Művelődési Központban.

B. I.

Földvári László vásárhelyi kocsmatörténete

Amikor Csorba Mihály és Lázár János kávéházat nyitott

Másfél száz esztendő alatt sokan és sokféle kocsmát, vendéglőt és cukrászdát nyitottak Vásárhelyen, ahol egykoron több szálloda is működött. Ezek és tulajdonosaik sorsát kutatta, s jelentette meg könyv alakban *Földvári László helytörténész*. Olyan érdekességekre bukkant például, hogy Csorba Mihály és Lázár János kávéházat nyitott – persze csupán névazonosságról van szó.

Lázár János az egykori Szarvas vendéglőben nyitott kávéházat és italmérést, míg Csorba Mihály kávéházat és kifőzdét működtetett Hódmezővásárhelyen. Persze nem a jelenlegi városvezetők, hanem névrokonai léptek a múlt században vendéglátós pályára. Ahogy szállodát nyitott 1935-ben József Attila nővére, Makai Ödönné József Etelka is, a mai Ady utca 14. szám alatt. Igaz, két és fél hónappal később már fel is hagyott ezzel a tevékenységgel – olvasható *Földvári László* helytörténésznek a napokban megjelent *Vásárhelyi vendéglők, kocsma-*

cukrászdák története című könyvében.

– Tizenöt évig a helyi klub igazgatójaként magam is szimbiózisban éltem a kultúrával és a vendéglátással – árulta el *Földvári László*, s ma is nosztalgiával gondolok a nívós vendéglátásra, ezért kezdtem foglalkozni a témával.

A vendéglátásnak a város lélekszámának erőteljes növekedése adott lendületet, főleg a 18–19. század fordulójától kezdve. Az első idők fejlődését meghatározta a földesúr, gróf Károlyi Sándor borkimérési monopóliuma. A mára már fogalomvá vált vendéglátós nevek, mind Nővé Sándoré, ifj. Danyikó Károlyé, Császtváy Imréné azonban a 20. század elején nyílt kocsmaiból maradtak az utókorra. Az egykori kocsmaosok, kávéház-tulajdonosok közt szép számmal dolgoztak olyan családok ősei is, amelyek neve már nem a vendéglátással kapcsolatban ismerős. Két példa a könyvből: Rapcsák Péter 1921-ben vendéglőt nyitott a Lázár utcán, Kmetykó Gyula szintén éttermet üzemel-

tett a Lánc utcán 1903-tól.

A vásárhelyi vendéglátást jellemezte, hogy bár az 1800-as évektől az államosításig számtalan

kávéház, kiskocsmá, csárda, illetve kimerés nyílt, nagyon sokan sokáig igénytelen helyiségeket, sokszor a házak egyik szobá-

jának falát törettek ki az utcára, s ott működött a kimerés. Amikor az üzlet rosszul ment, az ajtót egyszerűen berakatták.

A korabeli hatóság leginkább a borhamisítók ellen harcolt, ám a prostitúció, illetve a lopás és a verekedés sem volt ritka. A kimerések, vendéglátóhelyek nagy része ma már nem található meg, az egykori épületeket is lebontották, vagy jelentősen átalakították. Míg az egyszerű emberek ezekben mulattak, addig a módosabb polgárok a kávéházakat részesítették előnyben. Az Oroszlánhoz címzett kávéház, amelynek helyén ma a Nyizsnai gyógyszerár működik, évtizedekig az előkelőbb vendégeket szolgáltatta ki, a Kusztos család, majd Bacsik György vezetésével, aki szerfölött vigyázott arra, hogy a kocsmajelleg teljesen eltűnjön az üzletből. S hogy milyen gazdag volt egykoron a város szállodákban, azt mi sem mutatja jobban, mint hogy a Fekete Sas mellett működött az 1913-ban nyílt Erzsébet, a Baross, az újjvárosi Hajda, a Központi, a Nemzeti, a Németh szálloda, a Szarvas vendéglátó, a Tisza szálló, a népkerti, ma már nem létező Vigadó.

Földvári László és könyve. Megörökítette az egykori vendéglátást

Fotó: Tésik Attila

KOROM ANDRÁS